

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR DR.
KATJA PSAILA SAVONA**

Seduta ta' l-24 ta' Mejju, 2013

Talba Numru. 213/2012

**Philip Bugeja u Josephine Bugeja
vs
John Bugeja u Rosaria Bugeja**

It-Tribunal,

Ra l-avviz li permezz tieghu l-atturi ppremettew illi John Bugeja u Rosaria Bugeja jabbitaw u huma responsabbli mill-fond 'Peace Haven', Triq it-Tempesta, Qrendi; illi l-atturi huma sidien tal-fond 'Josephil', Triq it-Tempesta, Qrendi; illi l-atturi sofrew danni fil-propjeta' taghhom, ikkagunati minhabba nuqqas ta' manutenzjoni fil-fond 'Peace Haven, Triq it-Tempesta, Qrendi, liema danni huma ghall-ammont ta' disa' mija u erba' u erbghin ewro (€944) rapprezentanti spejjez f'riparazzjonijiet fil-fond tal-atturi; illi ghalkemm il-konvenuti gew interpellati f'diversi okkazzjonijiet inkluzi dawk ta' ittra ufficjali, kopja taghha annessa u mmarkata Dok A, biex ihallsu ghad-danni sofferti mill-atturi, huma baqghu inadempjenti;

ghaldaqstant l-atturi jitolbu bir-rispett li dan it-Tribunal joghgbu jikkundanna l-konvenuti jhallsu s-somma ta' disa' mija u erba' u erbghin (€944), bl-ispejjez kollha u bl-imghaxijiet legali kontra l-konvenuti li minn issa ingunti ghas-subizzjoni.

Ra r-risposta tal-konvenuti li eccippew illi preliminarjament, it-talbiet attrici huma preskritti ai termini ta' l-artikolu 2153 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta; illi preliminarjament ukoll il-pretensjonijiet attrici kif diretti kontra l-konvenuta Rosaria Bugeja ghandhom jigu michuda bl-ispejjez, u dan stante li l-konvenuta m'ghandha x'taqsam xejn mal-kwistjoni mressqa fit-talba attrici billi l-propjeta' mertu ta' din il-kawza hija ta' haddiehor u mhux tal-konvenuta u ghalhekk hija ghandha tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju; illi f'kwalunkwe kaz u minghajr pregudizzju, t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt peress illi hadd mill-konvenuti ma huwa responsabbli ghad-danni indikati; illi fi kwalunkwe kaz u minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-atturi jridu jgibu prova tad-danni; salv eccezzjonijiet ohra; bl-ispejjez.

Sema' x-xhieda.

Ra l-atti kollha tal-kawza.

Sema' t-trattazzjoni tad-difensuri legali tal-partijiet u ra l-verbal tas- 16 ta' Jannar, 2013 fejn il-kawza thalliet ghas-sentenza.

Ikkunsidra:

Illi l-kaz odjern huwa dwar hsart ikkagonati fuq propjeta', allegatament minhabba nuqqas ta' manutenzjoni fi propjeta' adjaceti.

1. Tqajjmet eccezzjoni li Rosaria Bugeja mhix il-legimitta kontradittrici. Illi pero' fil-verbal ta' nhar is-16 ta' Jannar, 2013, l-atturi rtiraw it-talbiet taghhom kontra Rosaria Bugeja u ghalhekk it-Tribunal m'huwix ser jindirizza din il-kwistjoni.

2. Il-konvenut eccepixxa l-preskrizzjoni ta' sentejn a tenur tal-Artikolu 2153 tal-Kodici Civili. Dan l-artikolu jippreskrivi l-azzjoni ghad-danni mhux naxxenti minn reat kriminali, u li ghalhekk japplika ghat-talba odjerna.

Il-konvenut, xehed illi l-attur kien gibidlu l-attenzjoni dwar hsarat f'April 2009 u dan kien sentejn u tmien xhur qabel ma rcieva l-ittra ufficjali dwar dan (ara l-ittra ufficjali datata 15 ta' Dicembru 2011). Din kienet l-ewwel ittra ufficjali.

Fit-trattazzjoni tieghu, l-konsulent legali qal li l-perjodu kellu jibda mid-data illi kien hemm konferma tal-hsara mill-perit u ghamel riferenza ghac-certifikat tal-perit li pero' ma giex prezentat. Illi zied ukoll li l-hsarat tkomplew wara April 2009, f'xhur meta kien hemm ix-xita, bhal Settembru 2009 sa Novembru 2009. Illi pero' lanqas ma tressqu provi dwar dan.

Il-preskrizzjoni tibda tiddekorri minn dakinhar li l-azzjoni tista' tigi ezercitata. Ghalhekk it-Tribunal irid jara meta twieldet l-obbligazzjoni tal-konvenut li jhallas ghall-hsarat allegatament kawzati minnu ossia meta twieled id- dritt tal-attur biex jagixxi kontra tieghu.

“Il-preskrizzjoni estintiva tibda biss meta jitwieled id-dritt jew l-azzjoni li ghandha testingwi” (ara sentenza *Carmelo Agius Fernandez et vs Dr. Filippo Nicolò Buttigieg*)¹.

F'dan il-kaz jidher illi l-ewwel darba li setgha jiehu passi l-attur kien f'April 2009 meta il-partijiet kienu tkellmu dwar il-hsarat.²

Ghalhekk minhabba l-provi quddiemu t-Tribunal m'ghandux ghazla ohra hlief jiehu d-data tal-ittra ufficjali u cjoe tal-15 ta' Dicembru 2011 u d-data li semma l-konvenut taht gurament t'April 2009.

¹ Deciza fil-Qorti Civili fit- 18 t'April 1953

² Ara xhieda ta John Aguis, a fol 13.

Fil-kawza **'Tabone qabel Stellini Mary Rose Vs Vassallo Silvio Pro et noe'**³ jinghad li *“ hu ormai saldament pacifiku illi hekk kif tigi eccepita l-preskrizzjoni, in kwantu din timporta presunzjoni ta' pagament, il-pretiz kreditur jista' jikkumbattiha b'diversi modi. Jew billi jaghti l-gurament lill-konvenut, jew b'xi mezz iehor permess mill-ligi, cjoe, l-inamissibilita` ta' dik il-preskrizzjoni, u l-inapplikabilita` taghha, jew l-interruzzjoni jew is-sospensjoni taghha (Kollez Vol. XXVIII pl p93; Vol XXXVII pl p626).*

Galadarba allega li l-preskrizzjoni giet interotta l-attur kellu l-obbligu jgib prova ta' din l-interruzzjoni tal-preskrizzjoni, u kif rilevati fil-istess kawza fuq citata:

“jekk dwar din l-interruzzjoni hemm konflitt ta' provi, allura l-konsegwenza m'hijiex li ghandha tigi michuda l-preskrizzjoni, imma dik kuntrarja, li ghandha tigi akkolta, peress li l-posizzjoni guridika tkun li mentri jkun fatt li ghadha t-terminu tal-preskrizzjoni, ikun ugwalment fatt illi l-atturi ma ssodisfawx lill-Qorti li kien hemm interuzzjoni.” (Kollez. Vol. XXX pl p989)

In ogni caso, ammissjoni irid ikun car w inekwivoku u f'dan il-kaz mill-atti u mix-xhieda ma harigx illi kien hemm ebda rikonoxximent da parti tal-konvenut hlief li kien sar diskors f'April 2009. Galadarba m'irrizultax li fil-perjodu kien hemm ammissjoni biex tinterrompi l-preskrizzjoni t-Tribunal ihoss illi l-att gudizzjarju kien wiehed tardiv.

Decide:

Ghaldaqstant, fic-cirkostanzi, t-Tribunal jiddeciedi billi jilqa' l-eccezzjoni tal- preskrizzjoni ssollewata mill-konvenut.

L-ispejjes tal-kawza ghall-attur.

³ Deciza fil- Qorti tal-Appel Inferjuri mill-Onor. Imhallet Philip Sciberras fl- 24 ta' Marzu 2004

Kopja Informali ta' Sentenza

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----